

Olympische Spelen van de Biologie 2017

Geen ver exotisch oord maar Good Old England was dit jaar het toneel van de 28ste Internationale Biologie Olympiade. Op de mooie campus van de **Universiteit van Warwick, Coventry (UK)** gelegen in Shakespeare Country, speelden zich deze Olympische spelen van de Biologie af.

Deze Olympiade bracht 241 jongeren bijeen, uit 65 landen van over de gehele wereld, die net hun secundair onderwijs achter de rug hebben. Vier landen moesten onverhoopt verstek laten gaan, omwille van visum- en andere problemen (Egypte, Irak, Iran en Syrië).

Elk land mag vier deelnemers sturen die laureaat zijn van de selectieproeven in hun land. Voor België waren dit twee Nederlandstaligen, **Margot Nollet** van het GO! Atheneum van Oudenaarde, en **Lorijn De Vrieze** uit het Guldensporencollege te Kortrijk, en twee Franstaligen, **Lionel Mozin** van het Collège Saint-Hadelin te Visé, en **Lilian Demolin** van de Ecole du Futur te Mons.

Een eenvoudige openingsceremonie zette de toon met de Coventry Youth Marching Band, doedelzakspelers van de Standard Triumph Pipe band, die meer decibels dan muziek produceerden, een Welsh mannenkoor en de Noord-Ierse Freeman School of Dance.

Dat er zuinig moest omgesprongen worden met de karige centen, werd niet verhuld. Logies en catering op de universitaire campus, waar alle basisbenodigdheden voorhanden zijn, spaart overbodige hotelkosten. Het aantal gidsen en vrijwilligers was beperkt. De traditionele dagelijkse IBO-krant werd vervangen door een blog en de IBO Daily News op YouTube, wat spijtig genoeg onvoldoende werd gecommuniceerd. Ook geen fotoboekje met vermelding van deelnemers en jury, wat wel een handig instrument is om snel mensen te leren kennen. Een slotceremonie met de medaille uitreiking, zonder al te veel Pomp and Circumstance maar wel met Britse flair, verliep tijdens het afscheidsdiner. Een glaasje om te klinken op de behaalde medailles of het verdriet weg te spoelen, ontbrak, wat de soberheid ten goede komt.

Toch liet Dr. Norma Broadbridge, 84 jaar en Member of the Most Excellent Order of the British Empire (MBE) en Fellow of the Royal Society of Biology (FRSB), stichter van de Britse Nationale Biologie Olympiade en bevoegd lid van het organisatiecomité van de 28th IBO, het niet aan haar hart komen.

Degelijke toets

De meeste energie werd gestoken in een kwalitatief hoogstaande toets. Drie (in plaats van de klassieke vier) goed doordachte practica en een theoretisch examen met 90 vragen waarbij stellingen op hun juistheid moesten beoordeeld.

Google translate wordt alsmat betet, zodat het vertalen (*wat is dat Engels van die Britten goed*) liep als een fluitje van een cent/penny. Het theoretisch examen, dat sinds enkele jaren op computer wordt afgenomen, spaart dan weer kopiekosten en verbetertijd. Toch willen veel studenten ook beschikken over een Engelse versie, wat bij de practica in eerste instantie niet voorzien was en dus onverhoopt voor extra kosten zorgde.

Het theoretisch examen was een pareltje qua lay-out. Schitterend, een dikke pluim waard: een scherm doorspekt met foto's, grafieken en tekeningen, een lust voor het oog. Veel (teveel) vragen verwezen naar Britse onderzoekers, overzeese gebieden en situaties waardoor men zich ernstig kan afvragen of er überhaupt wel onderzoek buiten het Verenigd Koninkrijk gebeurt. In ieder geval zullen ze het geweten hebben: *Britannia rule the waves*. De Brexit-onderhandelaars wezen gewaarschuwd.

Doordat de praktische testen slechts 3 practica van elk 2 uur omvatten, komt de aandacht meer te liggen op de vaardigheden en het redeneringsvermogen en speelt de tijdsfactor minder mee. Het plantenpracticum test hoe vaardig je bent in observeren en analyseren van bloemen, wortels, zaad en embryo's. Op basis van zelfgemaakte preparaten van de stengel moet de vasculaire structuur van de stengels afgeleid worden.

Het practicum dierkunde omhelst een dissectie van een larve van een bromvlieg, microchirurgie eigenlijk, waarbij het kloppend dorsaal vat van de verdoofde larve bloot komt te liggen. Nadien moet een experiment uitgewerkt om de impact van drie farmacologische stoffen op het dorsaal vat te vergelijken. In de test biochemie analyseer je een patiëntgeschiedenis door middel van bloedmarker-kenmerken, enzymkinetiek en erfelijke eigenschappen van een genetische aandoening.

Overzicht van de resultaten IBO 2017

Plaats	Voornaam – Naam	Land	Medaille	Score
1	Haoyu Zhen	China	Goud	93,78
27	Syalendra Karuna Inggriani	Indonesië	Zilver	71,90
74	Vlad-Gabriel Simbotin	Roemenië	Brons	60,23
95	Lionel Mozin	België	Brons	57,81
146	Maisha M. Prome	Bangladesh	Merit	45,92
157	Lilian Demolin	België	Merit	43,13
175	Lorijn De Vrieze	België		38,35
188	Margot Nollet	België		33,96
241	Ana Markovic	Montenegro		1,70

In de top 3 vinden we naast een Chinees op de 1ste plaats, een student van de Verenigde Staten op de 2de en een studente van Singapore op de 3de plaats. China behaalde in het totaal 3 gouden en 1 zilveren medaille, net zoals Singapore. De Verenigde Staten namen zelfs 4 gouden medailles mee naar huis. Toch gaan ook 7 gouden medailles naar Europese laureaten.

Interpretatie van onze resultaten

De resultaten van onze laureaten ogen dan misschien niet schitterend, maar zijn niettemin een krachttoer. Als leerlingen van een algemeen secundair onderwijs, waar maximaal twee uur biologie per week in het lessenpakket is opgenomen, houden ze stand naast leerlingen met een veel grotere wetenschappelijke bagage uit gespecialiseerde wetenschapsscholen waar het aantal uren biologie 6 à 9 uur per week kan bedragen. Eén Belgische laureaat behaalt zelfs een bronzen medaille en één een eervolle vermelding.

We moeten met z'n allen blijven ijveren voor een degelijke wetenschappelijke opleiding in het secundair onderwijs, waar dergelijke uitmuntende studenten niet op hun honger blijven zitten, maar gestimuleerd worden in de richting van wetenschappelijke studies. Dit zou de dalende tendens voor deze keuze misschien kunnen keren en het tekort aan wetenschappers verminderen.

Wat sociale vaardigheden en openheid voor andere culturen betreft hebben onze laureaten zich als echte kampioenen gedragen. Voor het eerst leeftijdsgenoten ontmoeten van alle culturen en uit alle continenten die dezelfde passie voor biologie delen is voor jongeren een beklievende, waardevolle ervaring. Zo'n olympiade opent dan ook horizons en verruimt hun wereldbeeld meer dan om het even welke cursus.

Cultuur: to be or not to be

De studenten brachten een bezoek aan Warwick Castle waar ze konden genieten van een riddertornooi en daarna zelf ook de boog ter hand mochten nemen. De impact van het bezoek aan de stad Coventry, met platgebombardeerde kathedraal als herinnering aan WOII, was groot.

De juryleden konden hun benen strekken in Stratford-upon-Avon, waar William Shakespeare in 1594 werd geboren. Het kleine stadje, pittoresk gelegen aan de Avon, koestert de herinneringen aan de wereldvermaarde bard. Dat er van het huis waar Shakespeare lange tijd woonde, niets overblijft, is geen probleem: in het huis daarnaast werd een museum ingericht, waar de bezoeker met Engelse humor als volgt wordt verwelkomd: *welcome to the house that stood next door*.

Met dank aan ...

Dat we aan dit onvergetelijke internationale evenement konden deelnemen, hebben we te danken enerzijds aan de financiële steun van de Vlaamse overheid en van onze sponsors en anderzijds aan de belangeloze inzet van de leerkrachten biologie die hun leerlingen jaar na jaar motiveren om zich voor deze olympiade in te zetten.

Contact:

Marleen Van Strydonck, coördinator Internationale Biologie Olympiade (Vlaamse Gemeenschap)

e-mail: marleen.vanstrydonck@skynet.be

Hugo Vandendries, bestuurslid Vereniging Onderwijs in de Biologie

e-mail: vandendries.hugo@skynet.be

- Algemene info over de International Biology Olympiad beschikbaar op: <http://www.ibo-info.org/>

- Voorbeeldvragen zijn beschikbaar op <http://www.ibo-info.org/ibo-results-and-awards>

- Volledige overzicht medaillewinnaars IBO 2017 op

http://www.ibo2017.org/images/ResultsIBO2017Full_inc_Iran.pdf

- Info over de Vlaamse Biologie Olympiade op <http://www.vonw.be/biologie>

Het Belgisch team op de openingsceremonie van de Internationale Biologie (Groot-Brittannië) v.l.n.r.: Lionel Mozin, Lilian Demolin (Franstalige gemeenschap), Lorijn De Vrieze, Margot Nollet (Vlaamse gemeenschap).

Het Belgische team (Internationale Biologie Olympiade 2017) bij het vertrek uit Coventry: (v.l.n.r.) Marleen Van Strydonck (coördinator IBO Vlaamse Gemeenschap), Lilian Demolin (laureaat), Ingrid Vandendorre (jurylid), Lionel Mozin (bronzen medaille), Hugo Vandendries (jurylid), Margot Nollet (laureaat), Michaël Terzo (jurylid), Lorijn De Vrieze (laureaat), Gérard Cobut (coördinator IBO Franstalige Gemeenschap).